

מסורת הש"ס

ב' י"א ה'ת"ת למד לי אי ללכול וללכול דבר שאין דרכו ללכול מרישא שמעת מינה. דלגל מנטרפין דקתני ישאל דבר שדרכו ללכול חין שאין דרכו ללכול לא: אי ללכול ולהקטיר. כלומר דהוא גופיה אתא ללשמועין דלין אכילה והקטרה מנטרפין: הא מדוקיא דרישא שמעת מינה. ח' מדדייקין מרישא דבר שאין דרכו ללכול אס חישב ללכול חני זית שירים וחני זית קומץ למחר לא הויה מחשבה כל שכן ו' דללכול חני זית שירים ולהקטיר חני זית קומץ דלין מנטרפין: דהשפא ומס. אכילות לא מנטרפות הוהיל

וחדל חני אכילה הויה בקומץ אכילה והקטרה מיעניל דלין מנטרפין: אינטריך. ללשמועין דלין אכילה והקטרה מנטרפין: דסד"א הסס. היכא דחישב ללכול חני זית שירים וחני זית קומץ לא מנטרפין משום דללו ככי אורחיה חישב בקומץ אבל ללכול ולהקטיר דבשיריים) כי אורחיה חישב ו' אימא לנטרף קא משמע לן:

הדרן עלך כל המנחות

דקדוק שפירשו ה"ר מאיר וה"ר שמואל בנו זלה"ה:

ח' וקיימא לן דלזמן שירים אסורין בלילה. ואי הוו מותרים היו קומץ מפגל ואי הוו פסולים לגמרי כגון דנטמאו או חישב עליהם ללכלן חוץ למקומן מו לא מצי לא למידק צעיל צפיגול דהא לא קרב הממיר כמלכותו אבל היכא דחסרי מי אמרינן הוהיל ואיתנהו קלמ לא חשיב פסול וכמו שקרב ו' ממיר כמלכותו דמי ויכול לקצועו צפיגול בהקטרת קומץ שאס חישב בשעת הקטרה ללכול שיריים למחר אית כזה פיוגול בשיריים או

ללמא הוהיל יא' ואזדוקיט) בלילה היו כמחשב ללכול דבר שאין דרכו ללכול: ולאפוקיניהו') מידי מעילה. דלילו קדשי קדשים מועלין בכל הזבח קודם זריקה אבל משמרק הדס יב' אימורים לגזוה והבשר להניסם ואין מעילה אלא בצימורין שהן חלק המזבח והבשר אין זו מעילה וגבי מנחה גמי קודם הקטרה יש יג' מעילה אפי' בשירים וללחר הקטרה אין מעילה בשירים כדתנן בפרק חטאת העוף (מעילה דף טז.) המנחות מועלין כזן משדוקדשו קרב הקומץ חייבין עליהם משום פיוגול ונותר וטמא ואין מועלים בשירים וקא מיעניל לכו מהו דמיהי כן הקטרה יד' דוניה לשארי) הקטרות למפקע שירים מידי מעילה: אפי' לר' עקיבא דלמר זריקה מועלת. דתנן (סס דף ד') בשר קדשי קדשים וכו' ר"ע אומר אין מועלין זו וחייבין עליו משום פיוגול ונותר וטמא דזריקת דס מועלת ליה לקצוע צפיגול ולהוליתמו מידי מעילה אע"פ שאינה שקרב ו' ממיר כמלכותו דמי ויכול להקטיר דבר אחר. שיאלו דבצימורין גופייהו ליכא שום פסול: אפי' לר' אליעזר. דפליג אדרבי עקיבא: מנא אמיתא לה דתנן הקומץ כו' זה הכלל כו' עד פיוגול וחייבים עליו כרת. דאס חישב בלחת מן העבודות להקטיר קוממל למחר או כית מקוממל למחר או ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר פיוגול וחייבין עליו כרת ומני ר' חייא במתניתייה הקומץ את המנחה ללכול שרייה למחר פיוגול אבל ללכול) כית משיריה למחר פיוגול לא קתני מ"ט לא תני כית משיריה דהא אכתי לא חסרו שירים עד ללחר קמילה דכי חסרו קודם קמילה הויה לה מנחה פסולה ואינה נקממת כלל ומאי טעמא לא תני או כית משיריה למחר: לאו כגון דאיסרמי מילתא דחסרו שיריים אחר קמילה וקמו להו אכזיב וכיון דבמתנן כלי ובהילוך והקטרה לא מיתני א' סא כזיב. משיריה למחר דהא כבר חסרו להו ולא הוי מצי למיתני הריני מוליך או מקטיר ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר דהא שירים וכזית משירים חדא מילתא היא ולא איתרמי ליה כזית) דהא חסרו להו אחר קמילה וקמו להו אכזיב הלכך בקמילה גמי לא תני או כזית. הכי גריסין בקמילה גמי לא תני או כית ולי"ג בשיריה: הא מני ר' אליעזר היא וכו'. ה"ג וכיון דבקומץ לא מסני ליה או כזיב בשירים גמי לא תני או כזיב. כלומר כיון דלא מצי למיתני להקטיר קוממל למחר או כית מקוממל למחר דמחשבה דכזית קומץ לאו כלום הוא ולא מפגלין יוא' הלכך בשירים גמי לא תני או כית בלחת מכל ד' העבודות ולא משום יו' דאיסורס) שירים דהא לא מיירי רבי חייא בללסורש) שירים והוה ליה למיתנא בקמילה ובמתנן כלי ובהילוך ובהקטרה על מנת ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר אלמא משום דלא מיתני ליה גבי קומץ או כית מקוממל למחר הלכך בשירים גמי לא תני או כית: אמר ליה אביי. הא דלא תני רבי חייא או כית לאו כדלמרת כגון דחסרו שירים אלמא שירים איתנהו צענייהו והאי דלא קתני כית רבי חייא בשירים משום דסבר כר"א דלמר עד שיקריב את כולו הכא גמי כשחישב אכזיב לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב אכזיב קומץ וכיון דבקומץ לא מיתני ליה או כית בשירים גמי לא תני ועולם לא חסרו השירים ומשום הכי תנא סיפא פיוגול וחייבין עליו כרת הוהיל ולא חסרו השירים אבל היכא דחסרו אימנא לך דלא מהניא להו הקטרה למיקצעיניהו צפיגול: ור' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו. דהוהיל וכולו כליל צעין שיהא הכל קרב הכא גמי סבר לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב להקטיר כל הקומץ דאי אמר הריני קומץ ע"מ להקטיר כית מן הקומץ או ע"מ ללכול כית משיריה למחר לא הוי פיוגול: אי ר' אליעזר הוא. הך ברייתא דר' חייא אמאי קתני צה להקטיר קוממל למחר פיוגול: ו' היא. דמתיב במילואים א'ששה הוא דמשמע שלם: הך דליכא גוואי. דלא ילאו והכי גמי היא דלא נטמאו כשירות דמהניא להו זריקה שבדס הזבח (דמילואים): מאן שמעת ליה דלמר זריקה מועלת ליומא. דהוי כזבח מעליא לכל עניינים דמה שנשתייר לפנים כשר ללכול וניהג זו גמי פיוגול דקתני הכא הך דליכא גוואי כשרות זריקה מהניא ליומא ח': וקלמר נפרסא לא. דהיינו חסרו שירים יא' אלמא כרב הונא דלמר יב' כי חסרו שירים אפילו ר"ע מודה דלא מהניא הקטרה לא להמיר ולא למיקצע צפיגול וכ"ש רבי אליעזר: ע"א הוא. בלחם הפנים כתיב. אצל ב' א' לרבנן לא אחיא הכי משום דקלמר מאן שמעת ליה דלמר זריקה מועלת ליומא וכו' ובלחם הפנים ליכא זריקת דס: מי קסני. בדהיא הא ילאת הך דליכא גוואי כשרות למידק דר"ע היא בא: אבל ילאת לא. אמרינן הך דליכא גוואי כשרות אלא כולן פסולות ור' אליעזר הוא וצדין הוא דליצעי ליה למיתני ילאת ולא בב' נפרסא) והא דקתני נפרס וכו' ולעולם לאו כרב הונא אלא כדרבא דלמר

[שס] הקטרה מהניא גמי לחיסרון ואליצא דר"ע לחוד: עד כאן הדקדוק שפירש ה"ר שמואל ואזיו ה"ר מאיר:

הקובץ. רבי יוסי אומר כו'. טעמא מפרש בגמ': מה ב' שניה זה מן הזבח. ששחטנו ע"מ להקטיר אימוריו למחר פיוגול: אינה מן המנחה. מפרש בגמ' [ע"ט]: גב' אין מפגלין בחני ממיר. שאס חישב אעלעזוד למחר עבודת חני ממיר בד' הוא דפליג ר' יוסי:

כל המנחות פרק ראשון מנחות יג.

יג.

למה לי אי למידק מינה הא ללכול וללכול דבר שאין דרכו ללכול חני זית שירים וללכול חני זית קומץ דמנטרפין): הא מרישא שמעת מינה. דלגל מנטרפין דקתני ישאל דבר שדרכו ללכול חין שאין דרכו ללכול לא: אי ללכול ולהקטיר. כלומר דהוא גופיה אתא ללשמועין דלין אכילה והקטרה מנטרפין: הא מדוקיא דרישא שמעת מינה. ח' מדדייקין מרישא דבר שאין דרכו ללכול אס חישב ללכול חני זית שירים וחני זית קומץ למחר לא הויה מחשבה כל שכן ו' דללכול חני זית שירים ולהקטיר חני זית קומץ דלין מנטרפין: דהשפא ומס. אכילות לא מנטרפות הוהיל

וחדל חני אכילה הויה בקומץ אכילה והקטרה מיעניל דלין מנטרפין: אינטריך. ללשמועין דלין אכילה והקטרה מנטרפין: דסד"א הסס. היכא דחישב ללכול חני זית שירים וחני זית קומץ לא מנטרפין משום דללו ככי אורחיה חישב בקומץ אבל ללכול ולהקטיר דבשיריים) כי אורחיה חישב ו' אימא לנטרף קא משמע לן:

הדרן עלך כל המנחות

דקדוק שפירשו ה"ר מאיר וה"ר שמואל בנו זלה"ה:

ח' וקיימא לן דלזמן שירים אסורין בלילה. ואי הוו מותרים היו קומץ מפגל ואי הוו פסולים לגמרי כגון דנטמאו או חישב עליהם ללכלן חוץ למקומן מו לא מצי לא למידק צעיל צפיגול דהא לא קרב הממיר כמלכותו אבל היכא דחסרי מי אמרינן הוהיל ואיתנהו קלמ לא חשיב פסול וכמו שקרב ו' ממיר כמלכותו דמי ויכול לקצועו צפיגול בהקטרת קומץ שאס חישב בשעת הקטרה ללכול שיריים למחר אית כזה פיוגול בשיריים או

ללמא הוהיל יא' ואזדוקיט) בלילה היו כמחשב ללכול דבר שאין דרכו ללכול: ולאפוקיניהו') מידי מעילה. דלילו קדשי קדשים מועלין בכל הזבח קודם זריקה אבל משמרק הדס יב' אימורים לגזוה והבשר להניסם ואין מעילה אלא בצימורין שהן חלק המזבח והבשר אין זו מעילה וגבי מנחה גמי קודם הקטרה יש יג' מעילה אפי' בשירים וללחר הקטרה אין מעילה בשירים כדתנן בפרק חטאת העוף (מעילה דף טז.) המנחות מועלין כזן משדוקדשו קרב הקומץ חייבין עליהם משום פיוגול ונותר וטמא ואין מועלים בשירים וקא מיעניל לכו מהו דמיהי כן הקטרה יד' דוניה לשארי) הקטרות למפקע שירים מידי מעילה: אפי' לר' עקיבא דלמר זריקה מועלת. דתנן (סס דף ד') בשר קדשי קדשים וכו' ר"ע אומר אין מועלין זו וחייבין עליו משום פיוגול ונותר וטמא דזריקת דס מועלת ליה לקצוע צפיגול ולהוליתמו מידי מעילה אע"פ שאינה שקרב ו' ממיר כמלכותו דמי ויכול להקטיר דבר אחר. שיאלו דבצימורין גופייהו ליכא שום פסול: אפי' לר' אליעזר. דפליג אדרבי עקיבא: מנא אמיתא לה דתנן הקומץ כו' זה הכלל כו' עד פיוגול וחייבים עליו כרת. דאס חישב בלחת מן העבודות להקטיר קוממל למחר או כית מקוממל למחר או ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר פיוגול וחייבין עליו כרת ומני ר' חייא במתניתייה הקומץ את המנחה ללכול שרייה למחר פיוגול אבל ללכול) כית משיריה למחר פיוגול לא קתני מ"ט לא תני כית משיריה דהא אכתי לא חסרו שירים עד ללחר קמילה דכי חסרו קודם קמילה הויה לה מנחה פסולה ואינה נקממת כלל ומאי טעמא לא תני או כית משיריה למחר: לאו כגון דאיסרמי מילתא דחסרו שיריים אחר קמילה וקמו להו אכזיב וכיון דבמתנן כלי ובהילוך והקטרה לא מיתני א' סא כזיב. משיריה למחר דהא כבר חסרו להו ולא הוי מצי למיתני הריני מוליך או מקטיר ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר דהא שירים וכזית משירים חדא מילתא היא ולא איתרמי ליה כזית) דהא חסרו להו אחר קמילה וקמו להו אכזיב הלכך בקמילה גמי לא תני או כזית. הכי גריסין בקמילה גמי לא תני או כית ולי"ג בשיריה: הא מני ר' אליעזר היא וכו'. ה"ג וכיון דבקומץ לא מסני ליה או כזיב בשירים גמי לא תני או כזיב. כלומר כיון דלא מצי למיתני להקטיר קוממל למחר או כית מקוממל למחר דמחשבה דכזית קומץ לאו כלום הוא ולא מפגלין יוא' הלכך בשירים גמי לא תני או כית בלחת מכל ד' העבודות ולא משום יו' דאיסורס) שירים דהא לא מיירי רבי חייא בללסורש) שירים והוה ליה למיתנא בקמילה ובמתנן כלי ובהילוך ובהקטרה על מנת ללכול שרייה למחר או כית משיריה למחר אלמא משום דלא מיתני ליה גבי קומץ או כית מקוממל למחר הלכך בשירים גמי לא תני או כית: אמר ליה אביי. הא דלא תני רבי חייא או כית לאו כדלמרת כגון דחסרו שירים אלמא שירים איתנהו צענייהו והאי דלא קתני כית רבי חייא בשירים משום דסבר כר"א דלמר עד שיקריב את כולו הכא גמי כשחישב אכזיב לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב אכזיב קומץ וכיון דבקומץ לא מיתני ליה או כית בשירים גמי לא תני ועולם לא חסרו השירים ומשום הכי תנא סיפא פיוגול וחייבין עליו כרת הוהיל ולא חסרו השירים אבל היכא דחסרו אימנא לך דלא מהניא להו הקטרה למיקצעיניהו צפיגול: ור' אליעזר אומר עד שיקריב אס כולו. דהוהיל וכולו כליל צעין שיהא הכל קרב הכא גמי סבר לא הוי פיוגול עד שיהא מחשב להקטיר כל הקומץ דאי אמר הריני קומץ ע"מ להקטיר כית מן הקומץ או ע"מ ללכול כית משיריה למחר לא הוי פיוגול: אי ר' אליעזר הוא. הך ברייתא דר' חייא אמאי קתני צה להקטיר קוממל למחר פיוגול: ו' היא. דמתיב במילואים א'ששה הוא דמשמע שלם: הך דליכא גוואי. דלא ילאו והכי גמי היא דלא נטמאו כשירות דמהניא להו זריקה שבדס הזבח (דמילואים): מאן שמעת ליה דלמר זריקה מועלת ליומא. דהוי כזבח מעליא לכל עניינים דמה שנשתייר לפנים כשר ללכול וניהג זו גמי פיוגול דקתני הכא הך דליכא גוואי כשרות זריקה מהניא ליומא ח': וקלמר נפרסא לא. דהיינו חסרו שירים יא' אלמא כרב הונא דלמר יב' כי חסרו שירים אפילו ר"ע מודה דלא מהניא הקטרה לא להמיר ולא למיקצע צפיגול וכ"ש רבי אליעזר: ע"א הוא. בלחם הפנים כתיב. אצל ב' א' לרבנן לא אחיא הכי משום דקלמר מאן שמעת ליה דלמר זריקה מועלת ליומא וכו' ובלחם הפנים ליכא זריקת דס: מי קסני. בדהיא הא ילאת הך דליכא גוואי כשרות למידק דר"ע היא בא: אבל ילאת לא. אמרינן הך דליכא גוואי כשרות אלא כולן פסולות ור' אליעזר הוא וצדין הוא דליצעי ליה למיתני ילאת ולא בב' נפרסא) והא דקתני נפרס וכו' ולעולם לאו כרב הונא אלא כדרבא דלמר

[שס] הקטרה מהניא גמי לחיסרון ואליצא דר"ע לחוד: עד כאן הדקדוק שפירש ה"ר שמואל ואזיו ה"ר מאיר:

הקובץ. רבי יוסי אומר כו'. טעמא מפרש בגמ': מה ב' שניה זה מן הזבח. ששחטנו ע"מ להקטיר אימוריו למחר פיוגול: אינה מן המנחה. מפרש בגמ' [ע"ט]: גב' אין מפגלין בחני ממיר. שאס חישב אעלעזוד למחר עבודת חני ממיר בד' הוא דפליג ר' יוסי:

קמ"ל

א א מיי פ"ג מלכות פסוקים הלכה א:
ב ב מיי ש פס"ו הלכה ב:

שיטה מקובצת

ה"ג בעטריפ (ליפגול) אם תוריהיו חרוץ לזמנו אלא שלא הקפיד להאריך כל כך כי ההם אלא מ"מ מוכח שפיר דבעטריפ וגרסא דרבא גמי ודאות: ב' דבעטריך מרישא שמעת מינה אי ללכול ולהקטיר מדוקיא דרישא שמעת מינה השתא מה כי והשתא נמחק: ב' מודה ר"י כלומר אף ר"י דפליג בסתא בהא מודה ובגרמא פפרש טעמא: ג' ר"י אומר פסול ואין בו כרת מפורש בגמרא טעמא דר"י משום שאין חומר מפגל את הממיר קומץ ולבונה שיהן ממירין השירים ללכול לכונתם אחרי שנקטרו שיהן אבל בהקטרת זה בלא זה לא תואמלי השירים: וחסכנים אומרים כי, א' דסבירא להו דמפגל ממיר מפגל וממירין דפרק קמא דקתני הקובץ את המנחה כי או להקטיר לבונה סתמא כרבנן: ד' מאי שגא זו מן הזבח שאם ודק את הדם על בני ממיר להקטיר איתורין למחר הוי פיוגול אפי"ג דשעניא ממירין בבשר דכל כמה דלא מקטיר איתורין לא תואמלי הבשר: שהזבח כי שיה אנך בהו דכל כמה דלא מדוריק הדם לא הוי מקטירין האיתורין ומעכב זה את זה: ולבונה אינה מן המנחה כלומר אין אנך זה בהו שאין זה מעכב את זה דאי בני מקטיר קומץ מרישא ואי בני מקטיר לבונה מרישא והכי מפרש לה בגמרא: ה' שמעת מינה גמי ורדייקין: ו' כי"ש לאכול: ז' ישב ובקומץ כי אורחיה חישב אימא: ח' שייך לוף שלפני זה: ט' לא מצי למיקבצי בפיוגול ותיבות למידק צעיל נמחק: י' שיקרב הממיר: יא' הוהיל ואסורין באכילה: יב' הדם יד' שיקרב הממיר: יג' שיה בה מעילה: יד' הקטרה כשאר הקטרות לאקפוטניהו שירים מידי: טו' מפגלין ביה: טז' משום דחיסור שירים כי ר' חייא בחיסור שירים: יז' הוא דכתיב במילואים: יח' מתיבא ליצא רב עקיבא: יט' שירים ש"מ כרב הונא דאמר: כ' אבל הלשון לא משמע הכי ותיבות לרבנן לא אחיא

נמחק: לב' דר"ע היא לעולם אבל יצאת הדר"א: טז' ולא לחני נפרס והא דקתני נפרס וכו' וליעולם דלא כרב הונא כן ב"ל להניח זה הדקדוק כי אינו כרש"י כח"י ג' מה שגא זו מן הזבח שהשחטן למחר פיוגול: טז' חצי ממיר לא פיוגול וכן לבונה חצי ממיר הוא דבין הקטרת קומץ ולבונה ממירין השירים: ואפי' רישא גמי. בחישוב בהקטרת קומץ עבודת חצי ממיר הוא ופליג ר"י:

א) נראה דצ"ל דצ"ל דמתיר מפגל את הממיר ומתיר וכו'.